

CRIZA ANILOR '80

CEAUȘESCU A VÂNDUT PENTRU ACHITAREA DATORIEI EXTERNE

DE TONE DE AUR

La începutul anului 1989, achitarea datoriei externe a României, în mod anticipat și integral, constituia una dintre obsesiile lui Nicolae Ceaușescu și a soției sale. Cu toate că specialiștii de la Banca Națională a României și Comitetul de Stat al Planificării erau conștienți de faptul că hotărârea dictată de Nicolae Ceaușescu la începutul anilor '80 era greșită, aceștia nu au reușit să își impună punctul de vedere pentru a schimba decizia liderului suprem al Partidului Comunist Român.

Stat al Planificării, în a doua parte a anului 1986, „forurile politice au decis vânzarea unei cantități de 80 de tone de aur din tezaurul BNR. Totodată, s-a stabilit condiția ca acesta să fie răsкупărat, după ce se va lichida datoria externă, pentru reconstituirea rezervelor de aur ale țării. S-a stabilit ca vânzarea aurului să se efectueze până în trimestrul I/1987.

Stat al Planificării, în a doua parte a anului 1986, „forurile politice au decis vânzarea unei cantități de 80 de tone de aur din tezaurul BNR. Totodată, s-a stabilit condiția ca acesta să fie răsкупărat, după ce se va lichida datoria externă, pentru reconstituirea rezervelor de aur ale țării. S-a stabilit ca vânzarea aurului să se efectueze până în trimestrul I/1987.

Stat al Planificării, în a doua parte a anului 1986, „forurile politice au decis vânzarea unei cantități de 80 de tone de aur din tezaurul BNR. Totodată, s-a stabilit condiția ca acesta să fie răsкупărat, după ce se va lichida datoria externă, pentru reconstituirea rezervelor de aur ale țării. S-a stabilit ca vânzarea aurului să se efectueze până în trimestrul I/1987.

Stat al Planificării, în a doua parte a anului 1986, „forurile politice au decis vânzarea unei cantități de 80 de tone de aur din tezaurul BNR. Totodată, s-a stabilit condiția ca acesta să fie răsкупărat, după ce se va lichida datoria externă, pentru reconstituirea rezervelor de aur ale țării. S-a stabilit ca vânzarea aurului să se efectueze până în trimestrul I/1987.

Stat al Planificării, în a doua parte a anului 1986, „forurile politice au decis vânzarea unei cantități de 80 de tone de aur din tezaurul BNR. Totodată, s-a stabilit condiția ca acesta să fie răsкупărat, după ce se va lichida datoria externă, pentru reconstituirea rezervelor de aur ale țării. S-a stabilit ca vânzarea aurului să se efectueze până în trimestrul I/1987.

Stat al Planificării, în a doua parte a anului 1986, „forurile politice au decis vânzarea unei cantități de 80 de tone de aur din tezaurul BNR. Totodată, s-a stabilit condiția ca acesta să fie răsкупărat, după ce se va lichida datoria externă, pentru reconstituirea rezervelor de aur ale țării. S-a stabilit ca vânzarea aurului să se efectueze până în trimestrul I/1987.

CALENDAR

24 martie (vineri)
Soarele a răsărit la 6:12, a apus la 18:33
Luna a răsărit la 20:56, a apus la 6:36
Sărbătoare creștină înaintepăznuirea Bunei Vestiri; Cuviosul Zaharia; Sfântul Ierarh Artemon

S-a întâmplat la 24 martie 1989

● La Biblioteca Română din Paris a avut loc o manifestare culturală dedicată centenarului morții poetului Mihai Eminescu. Cu acest prilej au fost prezentate conferința „Imagina poetică în proza lui Eminescu”, precum și un film documentar despre viața și opera marelui poet.
● Pe platforma de lansare a bazei de la Cape Canaveral a fost instalată naveta „Atlantis”, care, la 28 aprilie, urma să fie trimisă în spațiu pentru

a plasa pe orbită în jurul planetei Venus sonda spațială „Magellan”. Naveta a parcurs distanța de circa 6 km dintre hangar și rampa de lansare cu o viteză maximă de 1,5 km pe oră. Călătoria sondei spațiale „Magellan” în jurul lui Venus a durat 15 luni, timp în care puternicul radar instalat pe ea a transmis spre Pământ cele mai clare imagini ale acestei planete obținute până atunci
● Trei alpinisti japonezi și-au pierdut viața, ca urmare a producerii unor avalanșe de zăpadă, în timp ce încercau să escaladeze vârful Everest
● Un avion de tipul „MD-80” al companiei americane Transworld Airlines (TWA), având la bord 76 de pasageri, a trebuit să facă o aterizare forțată pe aeroportul din orașul Newark, deoarece unul dintre motoarele lui luase foc. Incendiul a fost observat și semnalat de pilotul altui aparat de zbor, ce se afla în urma avionului companiei TWA
Ramona VINTILĂ

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Muncă obligatorie de ocaz la cantină

Încă din primele zile de facultate, studentul făcea mai întâi practică, și nu una de specialitate, ci mai degrabă una de-a casei: munca la cantină, printre care și spălatul pe jos, smotru la debarasat și spălăt bidele și alte torturi revoluționare, „patriotice”, de fapt introduse cu forța, pentru că studentul era obligat să o facă. Veniți la Iași să-și îmbogățească mintea, studenții Institutului Politehnic aveau parte în 1989 și de muncă fizică peste puteri. Toamna îi aștepta practica agricolă care nu numai că nu le îmbunătățea cunoștințele, dar îi aducea în stare de epuizare. Și, ca să nu uite de efort de-a lungul anului universitar și ca să li se pară studiul mai ușor în timpul semestrului erau de serviciu câte o săptămână la cantină.
Anca Apostoaie (39 de ani) era studentă la Facultatea de Mecanică a Politehnicii din Iași. „Ce însemna să fii de serviciu la cantină? Trezit la 3:00 dimineața și muncă până la ora 24:00. În mijlocul mâncării, dar fără să ai timp ca să bagi ceva în

gură. Ore în șir de curățat munți de cartofi, de spălat mii de vase cu apă fie înghețată, fie clocotită, de stat în picioare și de adunat noroiul de pe jos dintr-o sală mare cât câteva stadioane, care deservea 10.000 de oameni. De așa ceva am avut parte la începutul lunii martie 1989. Obligația avea și părți bune – mai puteai să furi de mâncare pentru tine și pentru prieteni, deși exista riscul exmatriculării, dar mai ales părți rele: era o muncă cumplită, istovitoare, timp de 22 de ore pe zi, pentru că bucătăresele erau «doamne» care se îndelungeau doar cu dositul bucatelor mai alese. La 4:00 dimineața trebuia să fii în vestiarul cantinei. Urma aprovizionarea până la ora 5:00, timp în care la intrarea din spatele cantinei veneau Dacii papuc cu tot felul de lăzi, saci și cutii, pe care le cărau băieții din grupa noastră, pentru că făceam de serviciu câte două grupe, adică vreo 30-40 de oameni.
(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

24 MARTIE

Spaimă cu Cori. Zi grea. Telefoane. – Textul scrisorii lui Mircea Dinescu către Dere, savuros și rotund ca o proză caragialeană. Deplin meritat de prezident.
Mircea Zăciu, Jurnal IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 432
Ieri am primit de la Buzura noua sa carte, „Drumul cenușii”. Lidia a început s-o citească.
Victor Felea, Jurnalul unui poet lenes, Ianuarie 1955 – martie 1993, Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 722
Mă tot codesc să notez în acest jurnal torturile ultimelor luni. Cum am încercat fără succes să umblu în cărje, cum am străbătut oădăile în cărucior.
În fine, umblu schiopătând, laba dreaptă e tot umflată, nu pot încălța nici un pantof.
Pe 6 aprilie ar urma să mă mut în două odăi pe hol, pe partea considerată a „bogaților” insulei, cu parchet, spălător de vase, aer condiționat. Am și plătit 5.000 de dolari fiodormă!
Voluntul pentru Norton e gata – bune traduceri pe baza textului meu.
(Continuare în pag. a II-a)

CADOURI PENTRU FAMILIA CEAUȘESCU

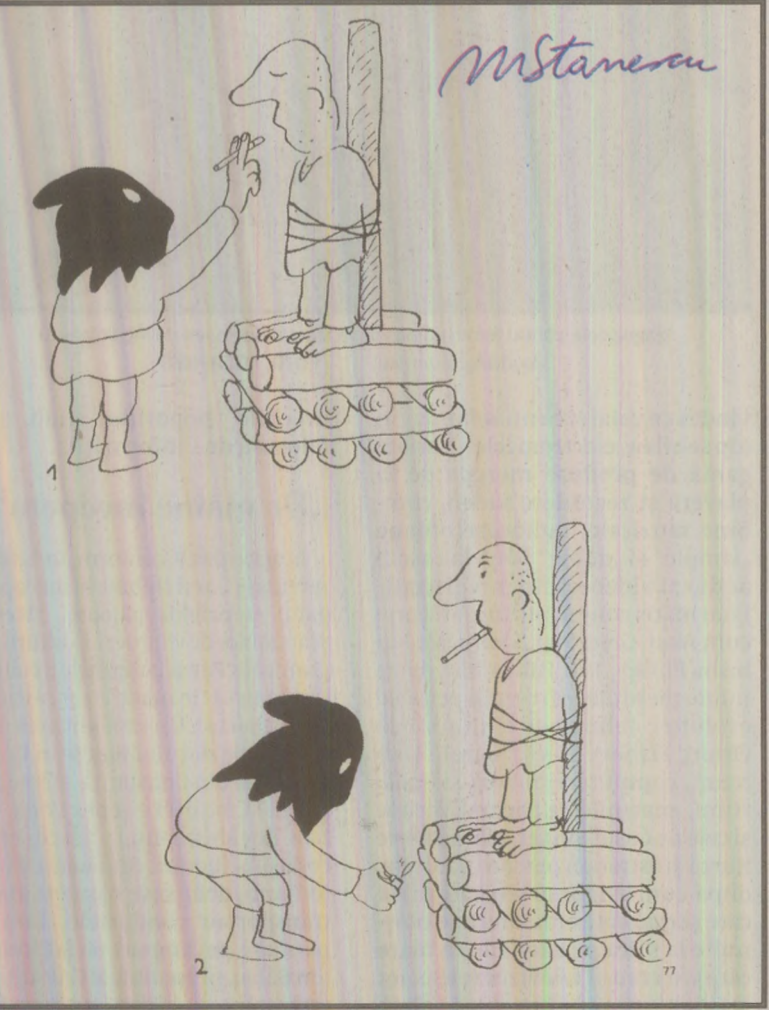
Daruri din Țara Soarelui Răsare

În colecția cu daruri de mai mult sau mai puțin Bun-gust a familiei Ceaușescu întâlnim și două vase asiatiche însoțite de o mențiune care ne informează că aceste obiecte au fost oferite în cadrul unei intruniri cu o delegație japoneză sosită la București. Țara Soarelui Răsare se numără, astfel, printre statele care au oferit atenții simbolice soților conducători ai Republicii Socialiste România. Nu știm cu exactitate data în care a fost adus acest cadou, fiind posibil să fi fost oferit chiar în anul 1989. Ultima delegație niponă pe care a întâmpinat-o Nicolae Ceaușescu a venit la începutul anului 1989, în luna ianuarie, fiind condusă de Mitsuhiko Kaneko, șef al Secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist Japonez și membru al Prezidiului Permanent. Tot la începutul aceluiași an, la o lună după primirea acestei delegații, întâlnire care a avut ca scop stabilirea unei bune colaborări între cele două state în ceea ce privește dezarmarea și răspândirea păcii, Ceaușescu a trimis condoleanțele oficiale adresate noului împărat al Japoniei, Akihito, pentru decesul tatălui acestuia, Hirohito, survenit la 7 ianuarie 1989. Moartea celui de-al 124-lea împărat al Japoniei a marcat atât sfârșitul erei Showa și începutul erei Heisei, cât și încheierea celei mai lungi perioade de domnie din istoria Japoniei, conducătorul său menținându-se timp de 64 de ani pe tron. E drept însă că Nicolae Ceaușescu nu și-a exprimat regreturile eterne personale, ci a trimis un reprezentant la

FOTO: Muzeul Național de Istorie a României

Tokyo, pe Manea Mănescu, care să poarte mesajul oficial.
Primul contact, din punct de vedere diplomatic, al României cu Japonia a avut loc încă de la începutul secolului trecut, în anul 1902, la Viena. 62 de ani mai târziu, relațiile diplomatice au fost avansate de la rangul de Legație la cel de Ambasadă. Prima vizită a lui Nicolae Ceaușescu în Japonia a avut loc în anul 1975, fiind, potrivit declarațiilor venite de la diferite personalități politice japoneze, extrem de bine primit. În acea perioadă, „Tovarășul” era interesat să cumpere cât mai multe utilaje pentru a sustine progresul industriei din România și, cum japonezii fabricau tehnologie avansată, interesul pentru menținerea unor relații cât se poate de bune între cele două state era unul dintre cele mai ridicate.
Adela Cristina TEODORESCU
Diana ROTARU

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

ANCHETA LUI SILVIU BRUCAN

Document dactilografiat cu litere mari (mașină IBM), destinat șefului DSS, adjuncților acestuia și Cabinetului 1, cu interșpății pentru nume proprii scrise de mână (reprodus integral); sublinierile îi aparțin gen. Iulian Vlad, șeful DSS.
Strict secret
Exemplar nr. 1
Notă
1. Din ancheta efectuată asupra lui Brucan Silviu în ziua de 23 martie a.c. au rezultat următoarele:
a. A declarat că, la începutul anului 1988, Apostol Gheorghe, la puțin timp după revenirea în țară de la

post, i-a transmis prin prieteni comuni că dorește să-l întâlnească. La prima întâlnire care a avut loc în Parcul Herăstrău, la sfârșitul lunii martie 1988, Apostol Gheorghe i-a spus că îi apreciază pozitiv declarația făcută în legătură cu evenimentele de la Brașov și i-a vorbit despre intenția ca, împreună cu alți membri de partid, să trimită o scrisoare deschisă președintelui republicii, în care să-și spună părerea în legătură cu problemele cu care se confruntă țara noastră.
Brucan Silviu s-a declarat de acord cu ideea propusă de Apostol și, cu ocazia primei vizite făcute la domi-

ciliu acestuia, i-a propus ca scrisoarea să cuprindă un paragraf masiv de critici ale politicii economice, unul care să se refere la problemele de ordin social și un altul de politică externă.
Pe timpul unei alte vizite, Brucan Silviu i-a predat acestuia un text provizoriu al scrisorii, pe care îl pregătise personal, urmând ca Apostol Gheorghe să-l discute și cu Birlădeanu Alexandru, despre care și-l spusese anterior că agreează o astfel de acțiune.
Ulterior, la indicația lui Apostol Gheorghe, Brucan Silviu l-a vizitat la domiciliu pe Birlădeanu Alexandru spre a discuta partea din scrisoare

referitoare la situația economiei din țara noastră, fapt realizat în ziua de 14 iunie 1988.
Brucan Silviu recunoaște că la domiciliul lui Birlădeanu Alexandru au purtat discuții cu caracter negativ la adresa politicii interne a țării noastre, acesta din urmă declarându-se de acord cu ideea trimiterii scrisorii.
Brucan Silviu susține că Birlădeanu era permanent preocupat de faptul că organele de Securitate ar putea depista această acțiune și i-a cerut ca, în cazul în care vor fi întrebați despre scopul întâlnirii pe care au avut-o, să declare că Brucan l-a vizitat pentru a-i comunica despre

măsurile luate împotriva lui pe linie de partid.
b. Declară că, într-o discuție avută cu Apostol Gheorghe, în prima parte a anului 1988, acesta i-a confirmat că în străinătate a acordat un interviu lui Buhoiu Aristide privitor la un episod din istoria postbelică a partidului nostru.
Brucan i-a spus lui Apostol Gheorghe că Buhoiu Aristide este un tip cam suspect și, în general, trebuie manifestată mare atenție față de cercul ziarștilor emigranți, deoarece, între aceștia, unii sunt agenți provocatori.
(Continuare în pag. a II-a)

CĂMĂȘI PE BANDĂ RULANTĂ PENTRU EXPORT, DE LA "BRAICONF" BRĂILA

În 1989, la Întreprinderea de Confecții „Braiconf” Brăila se munca pe rupe. Pentru o asemenea unitate etalon în producția de cămăși bărbătești, tovarășii de la Centrala Industrii Confecțiilor stabileau planuri fantasmagorice pentru export, imposibil de atins, mai ales în condițiile în care tehnologizarea era un subiect despre care nici măcar nu aveau voie să vorbească.

„Produceam peste 5 milioane de cămăși, dar cu toate acestea eram mult sub normele stabilite de la centru. De fiecare dată, cei care făceau planurile de producție pentru export lucrau cu cifre imposibile de atins, mai ales în contextul în care investițiile în tehnologii noi erau strict interzise. Iar pentru că trebuia neapărat să fie tras cineva la răspundere fiindcă nu se făcea planul, vinovații erau mereu directorii. Ca pedeapsă, se făceau rețineri din salariu. Din această cauză, eu, ca director general, câștigam în fiecare lună mai puțin decât un muncitor încadrat la categoria a II-a”, își amintește Anica Nisioi, în prezent managerul „Braiconf” SA.

Aceasta ne-a povestit că, la sfârșitul anilor '80, fabrica de confecții brăileană avea 6.000 de angajați, în mare majoritate femei. Se lucra în două schimburi dar chiar și așa spațiile de producție erau neîncăpătoare pentru atâta lume, fiind extrem de aglomerate. Tovarășii de la partid pretindeau eficiență maximă, dar de investiții nici nu voiau să audă. „De la începutul anilor '70, se interzisese importurile de tehnologie pentru industria de confecții. Noi lucram cu mașini de cusut produse la „Metalotehnică” Târgu Mureș, mult rămasă în urmă tehnologic față de ce foloseau concurenții noștri din celelalte țări socialiste. Nu mai zice de ce se întâmpla în Occident. Cu foarte mare greutate, la începutul anului 1989, ni s-a permis să achiziționăm 180 mașini de cusut mar-

ca „Minerva”, din RDG. A fost ceva ieșit din comun, pentru noi era de parcă l-am prins pe Dumnezeu de picior”, zâmbește nostalgic Anica Nisioi.

În acele vremuri, preocuparea pentru îmbunătățirea capacităților de producție se putea dovedi periculoasă. La o întrunire pe tema creșterii exporturilor, la care fuseseră convocați directorii întreprinderilor socialiste din Brăila, directorul general al „Braiconf” a luat cuvântul, cerând ca o parte din valuta forte obținută pe marfa vândută în Vest să fie investită în tehnologii noi. „La ședință era prezent și Cornel Pacoste, membru CC al PCR. După ce am vorbit, acesta m-a desființat pur și simplu, înfierând cu cuvinte grele atitudinea mea. Am înghețat, și eu și alți directori care avuseseră imprudenta să mă aplaude. La finalul ședinței, Pacoste m-a chemat la el și mi-a zis: «Tovarășo, eu personal sunt de acord cu ideile tale, dar cred că ar fi bine, și pentru tine și pentru familia ta, să nu mai vorbești așa în public». Mi-a fost foarte frică, dar din fericire episodul a trecut fără să se întâmple nimic și asta datorită acestui tovarăș Pacoste, care s-a dovedit a fi de bună credință, până la urmă”, povestește managerul „Braiconf”.

S-a mai temut pentru siguranța sa și a familiei sale în toamna anului 1989, când Ceaușescu și-a făcut ultima vizită de lucru la Brăila. „În minte că am stat o zi și o noapte, cu toată întreprinderea, să asfaltăm alei și să dăm cu var, fiindcă tovarășul anunțase că vine și la fabrica noastră. N-a mai venit la noi, dar eu n-am scăpat fiindcă am fost convocată, la fel ca toți directorii din Brăila, la Consiliul Popular, unde Ceaușescu urma să primească un raport din partea primului-secretar. Noi am fost băgați în două birouri de lângă sala de ședință, ca să fim la îndemână în caz că tovarășul întreabă ceva despre o între-

În 1989, exportul produselor de cea mai bună calitate era o prioritate, românii beneficiind majoritar de rebuturi

FOTO: AGERPRES

prindere anume. Stăteam cu lumina stinsă și așteptam să fim chemați, în cea mai mare liniște. Au trecut câteva ore și nu ne-a chemat nimeni. Când cineva a încercat să iasă, să vadă ce se întâmplă, a constat că ușa fusese închisă pe dina-

fară. Toată lumea a înlemnit, nu știa nimeni ce se întâmplă și ce vor să ne facă de ne închisese acolo. Ne gândeam la tot felul de scenarii și ne teamem cu toții pentru siguranța noastră și a familiei noastre. Într-un târziu, la mijlocul nopții,

cineva a venit și a deschis ușa. Ceaușescu plecase de mult iar pe noi pur și simplu ne uitaseră acolo.”

În 1989, exportul era o prioritate absolută. Acolo mergeau produse foarte bine făcute, din materiale de

cea mai bună calitate. Pentru cumpărătorii români erau bune și rebuturile. „Există o directivă de partid care ne interzice să băgăm pe piața din România cămăși făcute din bumbac 100%. Cu toate acestea, reușeam să fentăm aceste reguli, chiar

cu știința Centralei de la București. Metoda era simplă: obținem aprobarea să introducem pe piața internă niște rebuturi, așa numite „căzături la export”, refuzate de partenerii externi. De fapt, era vorba de marfă foarte bună, făcută integral din bumbac. Țin minte că, în ultimii doi ani de comunism, în baza unei aprobări pentru 5.000 de cămăși refuzate la export, am dat pe intern sute de mii de produse de bună calitate, care aveau mare căutare la români. Imi asumam un mare risc semnând asemenea decizii, dar știam că există la Centrală persoane care înțelegeau situația și închideau ochii”, ne-a povestit Anica Nisioi.

Fusese numită în fruntea Întreprinderii de Confecții Brăila în 1985. „Sincer, desemnarea mea a fost o mare surpriză. În anii aceia, era o tradiție în confecții ca funcțiile de conducere să fie ocupate de membri de partid fără prea multe studii. Șefi de secție erau persoane cu patru clase, iar în subordine aveau ingineri pe care, de foarte multe ori, îi tratau foarte urât. Când m-am angajat eu, la începutul anilor '70, primele două săptămâni le-am petrecut la dat zăpadă, în stradă. Ca inginer, proaspăt absolvent al facultății de profil, nu mi-a picat deloc bine această situație. Cu timpul, lucrurile au început să se schimbe, iar pe funcții s-au promovat oameni de specialitate. Pe mine m-au pus inginer șef în 1983, apoi director general, în '85. Cred că în aceste decizii s-a ținut cont de profesionalism, fiindcă, sinceră să fiu, altfel nu eram deloc bine văzută de cei de la partid. Eram tânără și imi plăcea să mă mențin în pas cu moda, mă machiam și purtam ținute sofisticate care nu erau deloc pe placul tovarășilor, nici din fabrică, nici de la județ. Mi s-a reproșat deschis acest lucru, dar nu am ținut cont de reproșurile lor”, a conchis managerul „Braiconf”.

Florin COMAN

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Muncă obligatorie, de ocaz la cantină

(Urmare din pag. 1)

Chiar eu am văzut cum doi dintre șefii cantinei au luat, sub ochii tuturor, o ladă cu batoane de salam și au băgat-o în biroul lor, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Apoi mergeam în bucătăria propriu-zisă, împleam oalele cu apă și pregăteam vesela, tăiam margarina și porționam gemul. Până aici nimic greu însă. La 6:00, când se dădea drumul la ușă, era omorul de pe lume. Mulți studenți așteptau afară și câte o jumătate de oră, ca să fie frunțași la rând, însă, în imbulzeală, fiecare intra cum putea. Se forma rândul și începea servirea. Coada se îngroșa simțitor pe la 7:00, iar munca grea începea tot atunci.

Eram împărțiți, avântați fiind cei puși la servire. Ceilalți aveau „onoarea” să strângă mii de tăvi, să le spele, să le ștergă și să le ducă înapoi ori să curățe vasele, aceasta fiind cea mai cumplită corvoadă. Apa era ori prea rece, ori opărită, iar detergentul prost nu spăla câmile din metal și tăcămuri. Mai ușor era la «vaporas», aparatul care clătea și, teoretic, usca vesela. Nu se puteau spăla toate vasele până când se închidea cantina, însă se trecea la etapa următoare: curățarea sălii imense, în care încăpeau 200 de mese. Se scuturau fețele de masă, se mătura, apoi se spăla pe jos. Totul dura până după 12:00, oră la care se deschidea cantina pentru prânz. Aceasta era masa cea mai dificilă pentru cei de serviciu la cantină. Mai rodeam câte un

colț de pâine, pentru că de altceva nu era timp. La amiază, erau de spălat și mai multe vase – vreo 20.000, vreo 30.000 de tăcămuri, și de șters tot atâtea tăvi. Mai ieșea și scandal, că veneau blațiști, care, neavând cartelă, fie încercau să le păcălească pe bucătărele, fie să se bage la rând după cei care trecuseră de cerberul cartelelor. Unii luau câte două porții de ciorbă și trebuia să fugi după ei să recuperezi mâncarea obținută pe nedrept. Când se terminau de spălat vasele, erau ca o cârpă, nu aveau putere nici să stai în picioare. Dar trebuia continua cu o nouă curățenie în sală și cu pregătirea cinei.

E drept că seara era cel mai plăcut moment al zilei chinuitoare, pentru că mai era doar un hop de trecut. Imi amintesc că în prima seară de serviciu la cantină am avut ocazia să sustrag de sub ochii vigilenți ai bucătărelelor o tavă cu pârjoale pe care le-am dăruit tuturor cunoscuților pe care i-am văzut în cantină. Eu n-am mâncat nici una, dar știu sigur că i-am păgubit pe mulți, întârziind veniți să mănânce primind doar pilaf gol, pentru că «s-a terminat mâncarea». Terminam toată treaba pe la ora 23:00, iar în cameră ajungeam un sfert de oră mai târziu, ocazie cu care primeam criticile colegilor că miroseam cumplit «ca cantina». Mă spălam cu apă rece, mă culcam. Câteva ore mai târziu, începea o nouă zi de serviciu la cantină”. (a consemnat Cristinel C. POPA)

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Ancheta lui Silviu Brucan

(Urmare din pag. 1)

Brucan Silviu a comentat verbal că și Apostol ar putea avea legături cu americanii, gândindu-se la faptul că interviul, deși a fost luat cu mult timp în urmă, a fost difuzat numai acum.

c) A dat o declarație prin care recunoaște că în ziua de 26 februarie a.c. a discutat cu Apostol Gheorghe despre includerea lui Răceanu Grigore printre semnarii scrisorii, comen-

tând că stă bine să fie pe listă și un comunist de origine muncitorească, cunoscut ca participant la greve și demonstrații. Continuă să susțină însă că inițiativa de a-l convinge pe Răceanu Grigore să adere la acțiunea lor l-a aparținut lui Apostol Gheorghe.

Într-o altă declarație recunoaște că, referitor la Răceanu Grigore, a avut o discuție cu diplomatul american Michael Parmly la 13 februarie a.c., când l-a informat că acesta intenționează să ceară o audiență la președintele

republicii pentru a obține eliberarea fiului său, Răceanu Mircea.

De luat în lucru special.

d) A recunoscut că reporterul englez căruia i-a trimis prin poștă un exemplar al scrisorii celor șase este Dennis Deletant, specialist în istoria României, fost bursier în țara noastră.

2. În cursul zilei de 23 martie a.c., membrii familiei lui Brucan nu au purtat discuții care să prezinte interes operativ în caz.

3. Nicolae Mircea s-a deplasat la Tribunalul

Sectorului 3, unde a recontactat-o pe avocata Boabeș Ciocluca Aurora Maria.

Până în prezent nu a depus vreo cerere de chemare în judecată a instituției care l-a transferat la Călărași în interesul serviciului.

Nr. D-3/00187811

Din 24 martie 1989

Document din volumul: Dosarul Brucan. Documente ale Direcției a III-a Contraspionaj a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iași, Editura Polirom, 2008, p. 515-517

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Pe 12 aprilie plec la Bloomington pentru un recital, la Matei Călinescu (pe care l-am revăzut cu plăcere). În România se întâmplă lucruri mari: scrierea celor șase (Alexandru Bărlădeanu, Corneliu Mănescu, Constantin Părvulescu, Grigore Răceanu, Silviu Brucan, Gheorghe Apostol). Un proces al ziaristilor trădători, un interviu al lui Mircea Dinescu etc. Dragii mei intelectuali se dovedesc mai demni decât „marea masă”.

E Vinerea Mare catolico-protestantă. Cea ortodoxă și aproape de Paștele evreiesc, decalată cu o săptămână. Tradiția noastră, a mea și a lui Ali, pe decenii, era să petrecem Ivierea cu Irinel și Doișă (și alții). Chiar, cum o fi participând Doișă la ceea ce mișcă în România împotriva „celui mai urât (în toate sensurile) tiran din lume”? Nino Cassian, Memoria ca zestre. Cartea a III-a, 1985-2005, București, Institutul Cultural Român, 2005, p. 85-86

Azi (24), N. alte două ore la coadă la carne, fără nici o izbândă. „N-au băgat”. Constat că J, intră din nou în derivă, pe apele mizeriei cotidiene. Adevărul e că frigiderul e gol. Sigur, există varianta relațiilor, posibilitatea de a te „descurca”, dar nu e genul meu. Cu mare silă am apelat la relații pentru a obține niște lapte praf pentru Li. Deocamdată fără nici un rezultat.

Radu Ciobanu, Târmul târziu. Jurnal 1985-1990, Deva, Emia, 2004, p. 174

Dis-dimineată, ies în oraș, iau presa (Săptămâna și Steaua), caut mere, în zadar, în piață și în alimentare bate vântul. Bebe Văleanu trece și-mi propune să țin la Casa Tineretului niște cursuri cu sinteze de literatură română. Să mă vedem... Plecăm eu și Ghiocel spre loc de baștină, Grivița-Galați. În autobuz, în picioare, striviți până la Ploiești și de aici cu un tren care întârzie numai o oră și 15 minute. E

vânt și frig. Noroc că întârzie și autobuzul spre Grivița. Oamenii obosiți, murdari, urâți, îmbătrâniți, negri, vineți. Praful e de un deget pe scaunul acaparat de Ghiocel pentru mine. Balonul meu, alb-murdar, își pierde cu totul albul. Acasă, femeile multe la bucătăria de vară, sarmale, pilaf, colive. În camera „de la vale”, adorm, cu lumina aprinsă, mai repede și mai bine decât mi se întâmplă de regulă. Femeile sunt la treabă toată noaptea... C. Trandafir, Jurnal în curs de publicare la Editura Libra

Când primăvara nu vine decât îngrozitor de greu, poezia umple spațiul, poezia spațiului; teme unice pentru modernitate, poezia fiind expresia unui limbaj deviat de la normele semantice-gramaticale ale vorbirii obișnuite. Se spune mereu, pe bună dreptate: limbajul ascunde, la ceea ce mișcă în România împotriva „celui mai urât (în toate sensurile) tiran din lume”? Nino Cassian, Memoria ca zestre. Cartea a III-a, 1985-2005, București, Institutul Cultural Român, 2005, p. 85-86

Din nou poezia: un alt tip de frazare, nu o deviere metaforică, ci ritmică, acesta fiind principiul forței ei. Wordsworth – poezia nu se deosebește cu nimic de proză, cu excepția ritmului. De obicei, limbajul uzual nu poate comunica emoții intense, pentru a comunica emoții intense trebuie să se coboare până la urlet sau să se înalțe până la cântec. Grijă cea mai mare a lui Joyce, scriind proză: a așeza cuvintele în așa fel încât ele să conțină o muzică, și aceasta să nu fie poezie. Poezia fiind cântec fără muzică.

Portretul lui Gunnar Ekelöf, mereu în fața mesei de scris: expresia feței lui ironice, grizată de alcool, dar ne pierzând bunătatea inteligentă din ochii ieșiți de sub bascul purtat cu mândrie, cum numai africanii știu să poarte acele calote semănând cu niște cuiburi de vultur.

Modul emoțional, mintal al lui Ekelöf: acel meninglôshet, lipsa foneticului, structura unui fileu fonic ajungând în toate dimensiunile modurilor de a fi.

Gabriela Melinescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Iași, Polirom, 2002, p. 234-235

(Urmare din pag. 1)

După ce străbătuse câteva ore din RFG (München, Freiburg, Augsburg), ar fi decis să revină în țară. Nu găsisse nici loc de muncă, nici de dormit. Și inginerul H.L. s-ar fi convins de „inechitățile sociale ale capitalismului”. „În Vestul așa-zis mărinos, nu ne este locul și nu avem ce căuta. Puțini sunt aceia care nu știu sau nu vor să știe ce este acolo. Vreau să uit cât mai repede ce am trăit”. La sfârșitul articolului și morală: „Adevărul dintotdeauna este unul singur, anume că acasă, în patria natală, este locul împlinirii, al prețurii și rostului, acasă, într-o societate dreaptă, unde omul e valoare supremă, putându-și manifesta plener calitățile și capacitatea creatoare, satisfacția muncii și a vieții”.

Marfă de sezon

În ton cu anotimpul, magazinul București a pus în vânzare modele de sandale pentru femei – gen papuc, cu două berete, realizate la Întreprinderea Dâmbovița, combinezoane de la „Drapelul roșu” din Sibiu, bluze tricotate de la IT Caracal, ciorapi și dresuri. Pentru copii, la „Romarta copilor” se comercializau canadiene și bluze de la Întreprinderea de confecții din Baia de Arieș și Târgu-Mureș, cămăși din tesături din bumbac fabricate la IC Botoșani, IC Bărlad și IC Tulcea. Cărucioare sport, landouri, păpuși produse la „Arădeanca” completau gama de produse pentru copii. Și în librării au apărut noutăți pentru micuții școlari – noi modele de penare, mape, cerneală albastră, pixuri, tuș pentru desen în diverse culori.

„Aștept provincia”

Febrilă era economia „subterană” a țării. Cu produse achiziționate pe miri cum, românii desfășurau pe fată „micul comerț”, prin „mica publicitate” a ziarelor. Se

JURNALUL ZILEI

Magazinele pentru femei au pus în vânzare modele noi de încălțăminte, adecvate sezonului

FOTO: AGERPRES

vindea ce voia și ce nu voia, dar în top se aflau „electronicele”. Variata gamă de produse mergea de la playere și recorder video, combine muzicale, radiocasetofoane „simple” și „duble” până la casete audio și videocasete înregistrate. Erau mărci consacrate în afară, precum Akai, Gold-Star, Sharp, Mitsubishi, Philips, JVC, Panasonic, dar și nume pierdute între timp pe calea evoluției tehnologice (Național, Orion, Fisher). Televizoarele Diamant, computerele Atari și Spectrum, mașinile de tricatat Veritas și cele de cusut Singer, blănurile de nură și astrahan persan (naturale, după cum asigurau vânzătorii) și câte și mai câte erau ofertele obișnuite la mica publicitate. La mare căutare erau și televizoarele color și Olteci-urile cu cinci viteze. Cum au făcut rost de ele nimeni nu-i întreba pe vânzătorii. Doar „ochii și

urechile” popoului știau. Se și foloseau de... informații.

„De mâine începem”

În agricultură, conform indicațiilor prețioase”, ar fi trebuit să înceapă irigațiile cerealelor păioase, lucrul în plantațiile de vii și pomi, culturilor legumicole. Potrivit normelor, culturile trebuiau să fie udate cu 450-500 mc apă la hectar. Un raid-anchetă al redactorilor ziarului județean Dobrogea nouă din Constanța, efectuat pe traseul Ciocărlia – Tepeș Vodă – Mihail Kogălniceanu, a descoperit și codăși la lucrări. Bunăoară, la Tortomanu, doar șase oameni din sat transportau conductele, fără persoane, pe câmpuri. Iar la Ciocărlia, Ion Bălu, președintele CAP-ului, i-a întâmpinat pe ziaristi cu scuza... „De mâine începem”.

Florin MIHAI

DECRETUL ANTIIVORT

CINCI ANI DE PUȘCĂRIE ȘI 7.500 DE LEI PLĂTIȚI PENTRU ÎNMORMÂNTARE

(Urmare din pag. 1)

Acuzata a susținut însă pe tot timpul procesului că în momentul în care Nina R. a venit la ea acasă, în ziua de 23 august, i-a mărturisit, înainte de a muri, că a mers cu o seară înainte la o altă femeie, vecină a cumnatelor lui A.T. Acolo, i-s-a fi făcut o injecție cu o substanță de uz veterinar, tot în scopul provocării avortului.

Ipoteza oferită de acuzată nu a fost însă susținută nici de cumnata ei, nici de raportul medico-legal. Martora G.T. a recunoscut doar că inculpata a acceptat, după mai multe insistențe, să-i facă victimei o intervenție care să o scape de sarcină, dar a spus că nu știe nimic despre vreo injecție. „Nu s-a stabilit existența vreunui ser de natură a provoca moartea victimei, ci o stare toxicoseptică survenită în condițiile unui avort infectat”, se menționează și în raportul medico-legal.

Soțul victimei s-a constituit parte civilă în proces și a cerut obligarea inculpatei la plata a 7.485 de lei cheltuieli de înmormântare, sumă care era de peste trei ori mai mare decât salariul lui lunar de muncitor.

Până la data procesului, cele două fetele mai mari ale familiei celei decedate fuseseră înfipte de preotul din Tichilești. Tatăl îl mai avea în îngrijire doar pe băiețel. Nu a cerut însă pentru acesta pensie alimentară, așa cum se obișnuia în astfel de cazuri.

Avocatul din oficiu care a apărut-o pe A.T. a cerut pentru aceasta o pedepsă orientată spre minimum social prevăzut de lege și, totodată, să se dispună executarea pedepsei

Efectul legislației antiavort: „Decrețelii” FOTO: L. Axente/AGERPRES

prin „muncă corecțională”. În pleoacă sa, avocatul a amintit că femeia nu mai comisesse nici o infracțiune, că este însărcinată și că mai are doi copii minori acasă.

A.T. se atunci în vârstă de 27 de ani, a fost condamnată, în baza articolului 185, al. 1 și 4 Cod penal, la cinci ani de închisoare, pentru „săvârșirea infracțiunii de provocare ilegală a avortului care a cauzat moartea”.

Tribunalul a mai decis ca inculpata să plătească soțului victimei suma de bani cheltuită cu înmormântarea. De altfel, A.T. anunțase deja prin avocat că va acoperi acele cheltuieli, indiferent de decizia judecătorească.

Instanța a mai decis ca băiețelul rămas fără mamă să primească din partea inculpatei un sprijin financiar lunar în valoare de 150 de lei, până când copilul va ajunge major.

La urea acestor decizii s-a ținut cont de „poziția în general sinceră a inculpatei, împrejurarea că are doi copii minori și că este însărcinată”.

Carmen PLEȘA

ARTICOLUL ZILEI

Universul muncii în universul filmului

Răstignit pe o masă lungă cu blatul gros cioplit din trunchiul unui arbore bătrân, eroul filmului „Hanul dintre dealuri” susținea cu greu rugăciunile călugărilor în sutane negre care înconjurau masa cu lumânările aprinse, pasă-mi-te să alunge diavolul ce se strecurase în sufletul său. Logic, efectul plastic pe care îl obișnuisem în cadrul larg trebuia sugerat și în planul apropiat, atunci când spectatorului i se dezvăluie adevărata dramă pe care o trăia eroul, când i se putea citi în ochii toată ura și umilința la care era supus. I-am explicat maestrului de lumină Călin Constantin, altă

personalitate din lumea anoni-milor, ce voiam să fac, mi-a cerut un răgaz de cinci minute, a schimbat legăturile la trei proiectoare, eu, el și Iliuță, alt personaj special, am îmbrăcat sutanele a trei călugări și, cu proiectoarele în mâini ținute deasupra capului, am repetat mersul călugărilor, având grijă ca efectul să pună în valoare vibrația flăcărilor de lumânări, să umbrească, din când în când, trăsăturile, mai îndurerat, mai revoltat. Pe ecran, efectul a fost surprinzător. Știam despre Călin numai lucruri bune. Că este un excelent organizator, că are grijă să-și alcătuiască

echipe numai din oameni bine pregătiți, că este parolist, politicos, cultivat, profesionist de înaltă clasă. Ce nu știam?!... Cât de ușor poate veni către mine, cât de sensibil înțelege intențiile pe care, uneori, nici nu ai timp să le explici, cât de repede decodifică starea pe care vrei să o obții într-o scenă, punând în valoare planurile de umbră și lumină care dau misterul unei secvențe... Se întunecase bine când am terminat de filmat. Dibuam drumul către autobuz și eram fericit. Găsisem maestrul de lumină de care aveam nevoie. Poate la filmarea aceea, între noi se sudaseră ștele misterioase care duceau către o viziune plastică pe care o sugeram filmului. Din nefericire, colaborarea a fost prea scurtă. Am reluat-o după 10 luni și nu mă înșelase: Călin s-a dovedit așa cum intuiseam. Un mare maestru de lumină, un sensibil la frumos, un om drept și cinstit, unul dintre măștrii care alcătuiesc elita „marilor anonimi” ai cinematografului nostru și fără de care noi, operatorii, nu ne-am putea tâlmăci gândurile pe ecran sau, mai direct spus, chinurile noastre nu s-ar transforma niciodată în emoții.

Nicu STAN
Cinema, nr. 3/1989

Pomană creștinească asortată cu omor

Uțu Sandu Daniel avea 18 ani și era elev al „Școlii profesionale agro-industriale Cadea” din județul Bihor. Fusesse rețezit pe la sfârșitul anului 1988 în practică la IELIF Cluj-Napoca.

Băiat necăjit, Uțu participase în ziua consemnată apoi de martori la înmormântarea bunicii sale. Fusesse și la pomană. Se pare că înmormântarea ori poate pomană îl tulburaseră rău pe Uțu, încât a fost în stare de cele ce-au urmat.

După pomană, pe la ora 19:00, Uțu plecase de-acasă în compania vărului său Nicolae Câmpean. Când treceau pe lângă ferma judecătorească, din cadrul IAS Cluj, s-au întâlnit cu Dumitru Suci, muncitor sezonier la ferma. Suci se cunoștea cu Câmpean și își sărbătorea în acea zi onomastica.

Prin urmare, Suci l-a rugat pe Câmpean să-i vândă o jumătate de litru de țuică și i-a plătit 100 de lei. Înainte de a-i duce țuica lui Suci, Câmpean și Uțu au testat calitatea țuicii acasă la Uțu. În jurul orei 21:00, Uțu s-a dus cu țuica la Suci, în dormitor comun al fermei. De băutura adusă nu se mai putea însă dezlipi și a continuat să o deguste.

Mai târziu și-a făcut apariția și Câmpean. Țuica fusese dată gata. Iar Suci a mai cerut 2 litri de băutura, cu gând să cinstească și alți muncitori din dormitor comun. „Cinstirea” a ținut până aproape de ora 2:00 dimineața. Deplin conștienși și cu intenția de a fura. Expertiza a dovedit însă că nu au putea fi atât de buni, încât să-și piardă orice lucrare de rațiune, dovadă fiind modul în care îndepărtase cadavru de la locul crimei.

Tânărul de 18 ani a primit 17 ani de închisoare. La proces, partea civilă, Iuliana Mureșan, soția victimei, a declarat că nu are nici o pretenție materială de la inculpat.

În aceeași zi—o înmormântare, o beție, un omor! Nu era prea mult pentru un tânăr în deplinătatea sănătății mintale? În 1989 însă, tinerii României Socialiste, educați sănătos” nu sufereau nici măcar de depresie, darămite de dezechilibrul psihic grav!

Gabriela BĂDICĂ

CETĂȚENI STRĂINI LA MILIȚIE

● Trei turiști polonezi au fost prinși în flagrant în Pitești în timp ce vindeau fără autorizație produse în valoare de peste 100.000 de lei. Marfa a fost confiscată, împreună cu suma de 16.000 de lei, provenită din vânzarea produselor până la momentul percheziției milițienilor. Pe lângă prejudiciul creat de confiscări, polonezii au primit și amendă.

● Milițienii din Ploiești au perchezionat doi cetățeni nord-coreeni (unul doctoran la Facultatea de foraj, iar celălalt student în anul al II-lea la Facultatea de utilaj tehnologic) care au vândut „pe sub mână” 650 de pixuri și seturi de mine pentru acestea. La cercetarea domiciliului a mai fost confiscată marfă în valoare de 4.500 de lei. Au primit amendă pentru „activitate ilicită”, urmând să fie puși în discuția „colectivelor studentești” din care făceau parte.

Sursa: Arhiva CNSAS, Fond Documentar, dos. nr. 8.566, vol. 24. Ilarion ȚIU

DE „N” ORI FEMEIE!

Statutul femeii bogate sau sărace, iubite sau detestate. Respectate sau batjocorite. Stăpâne propriul destin sau la mâna soțului. Căsătorite sau amante... și toate acestea independent de epocă. Dacă vorbim despre femeia și statutul acesteia în anul 1989, trebuie să avem în vedere cel puțin un aspect: la nivelul nomenclaturii, la Cabinetul doilor era o femeie, academician doctor inginer, savant de renume mondial, tovarășa Elena Ceaușescu. Promovarea femeii la nivelul conducerii era pe atunci chiar necesară. Uneori impusă. Cei din funcțiile de conducere erau chiar împinși de la spate să promoveze femeia.

Dragoș Pănescu, consilier juridic, ne vorbește despre menirea femeii în regimul Ceaușescu. „Se spunea că femeile sunt egale bărbaților, pentru că ele dau naștere copiilor și multe altele, în fapt erau doar niște aparate. Erau practic niște drepturi false. La nivelul societății, situația stătea cu totul altfel. Dincolo de femeile care aveau o funcție importantă în partid, exista și în anul 1989, ca și astăzi, femeia mamă, femeia care

lucra în fabrici, femeia de la sat, despre care nimeni nu vorbește. Despre care nimeni nu amintește, pentru că, deseori, ea, femeia, părea că există în societate doar pentru a se aplica niște legi nescrise. Gândiți-vă că de multe ori, pe vremea lui Ceaușescu, nu aveai ce să pui pe masă și nimeni nu poate ști ce e în sufletul unei mame care nu are lapte pentru pruncul ei. Din păcate, trebuie să recunoașcă românii erau și atunci, și sunt și acum, misogini! Femeia era privită ca un instrument: pentru scopuri politice (gen Suzana Gădea), pentru procreere, aproape de taxa pe celibat pe care o plăteau în fiecare lună dacă nu aveau copii! Femeile făceau băieți frumoși și comuniști de la naștere... Dar și femeia s-a autocomplăcut în această situație”, este de părere Dragoș Pănescu. La nivel înalt femeile știau că nu trebuie să divorțeze, pentru că își pierdeau funcția sau micile avantaje. Sigur că la nivelul României de atunci lucrurile erau altfel: femeile erau abuzate, bătute, fapt care a dus la multe probleme în societatea românească (alcooolism, sinucideri și câte altele). „Există un

sistem de control foarte bine pus la punct în «Cabinetul doilor» (tovarășa academician, doctor inginer Elena Ceaușescu); avea o plăcere morbidă să asculte cum unii făceau sex!

După vizionarea acestor „materiale”, respectivele sau respectivei nu se mai încadrau în anumite funcții, mai ales în linia politică. Se folosea un arsenal întreg care stătea la mâna oamenilor din Securitate. Erau oameni care lucrau full-time la partid, la Comitetul Central, la direcția de cadre, erau plătiți ca atare, erau membri de partid. Nu erau în timpul liber membri de partid și altminterea profesori sau mai știu eu ce altceva. Erau cadre care făceau parte din aparatul birocratic. Cu toții știm că regimul comunist a făcut mult rău societății noastre, implicit și femeii. Existau unele lucruri de muncă pentru bărbați unde femeia nu avea acces. Apoi, să ne gândim câte femei au murit din cauza avorturilor ilegale. Și lista aceasta nu s-ar termina niciodată”, ne-a spus la final consilierul juridic Dragoș Pănescu.

Roxana VINTILĂ

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Respectarea programului de muncă, veche meteahnă la magazinele bucureștene

Orice bun gospodar cunoaște proverbul „Ziua bună se cunoaște de dimineață” și își ia toate măsurile pentru a-l aplica în practică. Poate mai mult ca în alte domenii—ne spunea unul dintre responsabilii cu vechi stat de serviciu în rețeaua comercială, Ion Mavrodin, (magazinul ICL „Textila” de pe Str. Domnița Anastasia)—în sectorul nostru de activitate începe ziua de muncă fără nici un minut de întârziere, și nu oricum, ci având unitatea bine pregătită, din toate punctele de vedere, nu este doar o chestiune de disciplină internă, ci și de respect față de cetățeni. Magazinul trebuie să se asigure de ce seară o înfățișare îngrijită, mărfurile să fie scoase din magazine și aranjate în rafturi, să se asigure moneda divizionară, iar dimineața orarul să fie respectat de toți lucrătorii, fără nici o concesie. A proceda astfel înseamnă să respecti cumpărătorii, propria profesie, „firma” unității.

Aceste exigențe sunt, desigur, cunoscute de toți lucrătorii din comerț și aplicate ca atare de majoritatea. Numai procedându-se astfel, unități cum sunt „Bucur-Obor”, „Electrolux”, „Scala” și Librăria „Mihail Sadoveanu”, farmaciile nr. 1 și 3, „Păine” de pe Bd. Dimitrie Cantemir nr. 22, multe altele și-au câștigat și consolidat un binemeritat prestigiu.

Asemenea exigențe—pe care le impun normele unui comerț modern, civilizată, la nivelul

dotărilor, al condițiilor materiale asigurate—trebuie să-și găsească cuvenită generalizare, acționându-se cu fermitate față de orice acte de indisciplină, de comoditate, care, așa cum a demonstrat și testul întreprins, la sugestia cititorilor, se manifestă încă în unele unități. Să vedem deci cum (nu) înțeleg unii responsabili să-și organizeze activitatea.

Mai întâi, despre respectarea programului. O primă constatare vizează, să-i spunem așa, practica „discreției”: nici nu se anunță, cel puțin, orele de funcționare a unității. De exemplu, la magazinul cu profil de produse zaharose de la intersecția căii Dorobanților cu Str. Mihai Eminescu, la unitatea cooperativei „Prestartea” de la intersecția străzilor Stanislav Cihoschi și Mihai Eminescu, la „Marochinaria” de pe calea Victoriei nr. 118 sau la florăria „Codlea” de pe Bd. Nicolae Bălcescu nr. 5, locul clasicului orar era luat de un anunț care nu dădea nici o indicație, măcar „de perspectivă”. „Inchis” și atât. În această situație, nu știi dacă poți reveni și la ce oră (ești tentat să concediezi că avizele clasice: „Sunt la centrală”, „Vin imediat”, „Sunt la ședință” sunt oricum mai promițătoare). Dar, aproape de această ultimă justificare, după cum se știe, nu este permisă închiderea unității sub pretextul ședințelor, care trebuie organizate în afara programului. Și totuși obiceiul persistă...

Bineînțeles, afișarea orarului nu reprezintă decât un prim pas; el trebuie să fie și respectat. În fața ușilor închise de la unitatea cooperativei „Radioprogress” de pe Strada Mendeleev și de la alte două aparținând cooperativei „Prestartea”, de pe aceeași stradă, de la centrul „Foto Studio” de pe Strada Bărăției nr. 52, a „Șepcării”—expoziție cu vânzare, aparținând cooperativei „Drum Nou”, de pe Strada Buzești nr. 14, clienții se uitau nedumeriți la ceas. Programul trebuia să înceapă de o oră-două și unitățile erau încă închise, fără nici o explicație. Să mai amintim că astfel se iesește timpul cetățeanului care este pus pe drumuri, iar încasările respectivelor magazine sunt, de asemenea, afectate? De bună seamă, aceleași consecințe le are și deschiderea unității la ora fixată, dar fără o pregătire corespunzătoare. În comerț primul minut de lucru trebuie să însemne și servirea primului client. Or, l-am așteptat aproape un sfert de ceas, alături de alți cumpărători, pe Georgehe Orășanu, de la magazinul „Confecții” (ICL „Universal”) de pe Strada Bărăției nr. 37, sperând să începă vânzarea. Nici vorbă, nu se măturase, mărfurile, umerșele erau aruncate vraise. Pe Nicolae Cristescu, gestionarul de la unitatea nr. 74 a cooperativei „Sporul”, l-am așteptat aproape două ore, dar nici când a venit nu a început lucrul: a descuiat ușa, a lăsat o plasă și a plecat pe la niște vecini. Până la urmă am reușit să

stăm de vorbă. Susținea că fusese la „centrală” pentru a ridica niște acte. Inexact—căci am verificat—, dar oricum această deplasare nu era permisă în timpul programului. Cum de nepermieste starea de dezordine din unitate. Timp pierdut de cumpărători și la magazinul „Mercurie-Galanterie” de pe Bd. Dimitrie Cantemir nr. 22, unde vânzarea decurgea greoi pentru simplul motiv că gestonara Maria Stanciu „ultase” să-și asigure moneda divizionară necesară.

Fără îndoială, evitarea unor asemenea neajunsuri în activitatea unităților este condiționată, în primul rând, de spiritul de răspundere, de autodisciplină de care trebuie să dea dovadă fiecare responsabil, fiecare lucrător în parte. Deopotrivă însă este imperios necesară întărirea controlului intern al întreprinderilor și cooperativei tutelate. Or, cu prilejul acestui test, am putut observa că în rare cazuri merceologiei, alți factori de îndrumare și control, își fac simțită prezența de la prima oră a programului de funcționare, adică atunci când pot și trebuie să intervină activ spre a determina, încă de la început, desfășurarea în cele mai bune condiții a activității.

Marian CIOBA
Horia TABACU
Informația Bucureștilor,
nr. 10951 din 1989

RADIOGRAFII CULINARE

Un caiet de rețete cu ingrediente accesibile

În 1989, profesoara de limba română Georgeta Vasile s-a hotărât să scrie din cărțile de bucate, pe care le-a adunat de-a lungul timpului, doar rețete accesibile, ale căror ingrediente să le găsească sigur pe piață. Astfel a luat naștere caietul „Rețete posibile”, pe care gospodina îl mai are și astăzi. Nu îl mai deschide prea des, pentru că astăzi găsește toate ingredientele, „la care în '89 poate doar visam”, dar se gândește să scrie un caiet de „Rețete de criză”, cu ingrediente pe care să și le permită din modestul salariu de dascăl.

Din cărțile de bucate pe care le avea în bibliotecă, cum ar fi: „Condiții și sosuri dietetice”, „Preparate din carne de pasăre”, „Dulciuri de casă”, „Prăjituri cu fructe”, „Sfaturi pentru tinerile gospodine” sau „Din bucătăria tradițională țărănească”, Georgeta Vasile a selectat două rețete cărora „puteam să le dau viață”, cum spune gospodina.

Pe principiul cărților de bucate în care găsești toate categoriile de preparate, în caietul ei vom găsi capitolele: gustări reci, gustări calde, ciorbe și supe, omlete și suflouri, preparate din pește, preparate din carne de pasăre, preparate din carne de vită, preparate din carne de porc, preparate din carne de berbec, preparate din paste făinoase și legume, salate pentru garnituri, sosuri, dulciuri, blaturi și aluaturi. Am remarcat că din cuprinsul caietului lipsesc preparatele din carne de vânat, dar Georgeta mi-a explicat: „Carne de vânat se găsea foarte greu, aproape deloc, așa că era inutil să scriu astfel de rețete, dacă oricum nu reușeam să le prepar”. Cele mai multe rețete sunt în capitolul de preparate din paste făinoase și legume, semn că acestea se găseau din plin.

Deși Gabriela e din București, ea nu are preferință pentru mâncăruri doar dintr-o anumită zonă, astfel încât rețetele adunate de ea sunt de peste tot din țară, așa cum le-a găsit în cărți. În '89 nu găseai nici o carte de astfel de bucate internaționale prin librării, dar printre rețetele românești mai întâlneai căteva de genul: pește florentin, pilaf grecesc sau sos thailandez. Caietul ei de „Rețete posibile” are și un moto, o strofă din poezia lui Păstorel: „De-i cugetarea mea ne-

fastă/ Nu-mi pasă lumea ce-o să spună./ Dar la literatura proastă?/ Prefer bucătăria bună”.

Din capitolul Preparate din carne de pui am ales rețeta de „pui special”, pentru care aveți nevoie de 1,500 kg pui, 500 g vinete, 50 g usturoi, 250 ml ulei, 5 g piper măcinat. Puiul se împarte (în sferturi sau optimi, după mărime), se spală și se prăjește în ceaur, cu 150 ml ulei. Între timp se coc vinetele, se toacă. Se pisează usturoiul. Puiul se scoate din ceaur, se pune pe un platou. Grăsimă din ceaur se completează cu restul de 100 ml ulei. Când este bine incins, se introduc vinetele, usturoiul și piperul și se călesc până se omogenizează. Pe platoul unde a fost așezat puiul, se toarnă compoziția de vinete. Se servește ca atare, cu garnitură de salată verde. Poate fi însoțit de vin alb sau roșu demisec. La sfârșitul acestei rețete, gospodina specifică și sursa: Gaby Becsek, „Bucate alese de prin țară culesă”.

O rețetă culesă din cartea „Preparate culinare din pește” este cea de „pește florentin”, pentru care e nevoie de 1,500 kg pește, 100 ml ulei, un kg de spanac proaspăt, 100 ml vin, 350 ml lapte, 75 g făină, două ouă, 100 g brânză, sare și piper după gust. Peștele se curăță și se spală, apoi se fierbe în apă cu sare circa 15 minute, apoi se lasă să se răcească în zeama lui. Într-un vas se pun două treimi din ulei și se călește jumătate din cantitatea de făină. Se stinge apoi cu laptele fierbinte, amestecându-se cu o lingură de lemn și se fierbe circa 15 minute. În acest sos se pune spanacul fiert, scurs și tăiat, se condimentează cu sare, piper măcinat și vin. Se amestecă bine și se mai fierbe circa 10 minute. Din restul de ulei, lapte, făină și gălbenușuri se prepară sosul pentru gratinat astfel: într-o cratiță se pune uleiul, apoi făina și se călește. Se stinge cu lapte fierbinte. Se fierbe circa 20 de minute la foc mic, după care se strecoară. Se adaugă gălbenușurile, sarea și se amestecă bine. Într-o tavă unsă cu ulei se așază spanacul, deasupra se pune peștele curățat de oase și tăiat în cuburi mici, pește care se presară cu brânză rasă. Tava se pune din nou în cuptor pentru gratinare. La servire se taie în porții. Se consumă fierbinte.

Carmen DRĂGAN

ȘTIRI ECONOMICE

● La mina de molibden Nucet din cadrul Exploatării Bihor (aparținând întreprinderii de metale rare București), ajutorul de miner Traian Petrușe, în vârstă de 51 ani, a căzut în buncărul colector. În urma accidentului, muncitorul a decedat.

ALERTĂ LA FRONTIERĂ

● Grănicerii au reținut 24 cetățeni care încercau să treacă ilegal frontiera—14 în apropierea limitei teritoriale cu Ungaria și 10 la granița cu Iugoslavia. Grupuri organizate au fost descoperite la Săcuieni—Bihor (4 indivizi cu vârsta între 20 și 25) și Jimbolia—Timiș (6 indivizi, originari din județele Timiș și Vaslui).

● Nicolae Ardelean, în vârstă de 36 ani, tractorist la Stațiunea pentru mecanizarea agriculturii Curtici (jud. Arad) a trecut în Ungaria cu tractorul în timp ce lucra pentru campania însămânțării de primăvară în zona localității Sănmartin. La somația grănicerilor a refuzat să se oprească, trecând în țara vecină și părăsind vehiculul la circa 500 m de linia de demarcație. Grănicerii maghiari au predat colectorul român tractorul în cursul zile. Nicolae Ardelean a rămas însă în Ungaria.

● Pe fașia arată a localităților de frontieră din Arad și Timiș s-au descoperit urme care indicau trecerea ilegală în Iugoslavia a 6 persoane. Sursa: Arhiva CNSAS, Fond Documentar, dos. nr. 8.566, vol. 24. Ilarion ȚIU

să râdem cu ei!

— În ce hal duhnești! Te-am rugat să bei cel mult două halbe cu bere și să te întorci acasă cel mai târziu la 9! — Am înțeles invers!

— Draga mea, sunt foarte emoționat. Azi ai reușit să reduci convorbirea de dimineață cu prietena ta la numai 20 de minute. — Dar n-am vorbit cu ea. Am format numărul greșit.

— Un vânzător îi spune unui copil: — Dacă-mi dai 50 de bani, îți dau restul 10 lei. — Îmi convine și vă dau un leu și să-mi dai restul 20.

— De ce nu mai ești prieten cu John? — Iubeam aceeași fată. Din prietenie, m-am dat la o parte. Nu m-a iertat niciodată.

„STEUA, O FORȚĂ OFENSIVĂ DE NESTĂVILIT!“

Tânărul Dan Petrescu (în acțiune, cu fața) l-a eclipsat pe celebrul play-maker al lui Galatasaray, Prekazi FOTO: Revista SPORT

Declarația din titlu îi aparține antrenorului de la Galatasaray Istanbul, Mustafa Denizli, a cărei echipă a fost pur și simplu dezintegrată la 5 aprilie 1989 în Ghencea. În meciul tur al semifinalei din Cupa Campionilor Europeni, Steua învingea formația de la malurile Bosforului cu un neversosimil 4-0. Imediat după încheierea jocului, zdruncinat de tai-funul roș-albastru, Denizli se confesă reporterului ziarului Sportul: „Știu că Steua este o echipă puternică, dar nu mi-am imaginat că are o forță ofensivă de nestăvilnit. Rezultatul este echitabil. În meciul retur vom încerca măcar să obținem o victorie de palmare, dar va fi foarte greu, ținând cont de gradul ridicat de tehnicitate al jucătorilor români. Mi-au plăcut în mod special Dan Petrescu și Hagi, doi jucători de înaltă clasă internațională”. Cu puține minute înainte, în fața a peste 25.000 de spectatori, Steua se impunea cu 4-0, prin golurile marcate de Ilie Dumitrescu (8), Hagi (39 - pen.), Dan Petrescu (68) și Balint (71). La fluierul arbitrilor portughez Vitor Manuel Fernandes Correia, antrenorii Stelei, Anghel Iordănescu și Țiți

Dumitriu, au trimis pe teren următorul „11”: Lung - Dan Petrescu, Iovan, Bumbescu, Ungureanu (64 Balint) - Ilie Dumitrescu, T. Stoica, Hagi, Rotariu - Lăcătuș (86 L. Bălan), Pițurcă. Calificată în semifinale după un spectaculos 5-0 împotriva elvețienilor de la Neuchâtel Xamax, Galatasaray reprezenta la acea oră o echipă de mare forță, din rândurile căreia se desprindeau portarul Zoran Simovici, play-maker-ul Cevat Prekazi și golgeterul Tanju Colak. Totuși, furia ofensivă a „roș-albaștrilor” a făcut ravagii, combinațiile dintre Ilie Dumitrescu, Hagi, Lăcătuș și Dan Petrescu transformându-i pe turci în simple jaloane, morișca de pase în viteză ale Stelei producând patru goluri de senzație. Asta, în ciuda entuziasmului celor câteva mii de suporteri turci, care cheltuiseră banii grei înaintea meciului pentru achiziționarea de bilete. Din dorința disperată de a fi în tribunele arenei din Ghencea, mulți dintre fanii Galatei au oferit românilor chiar și aparate video în schimbul mult râvnitului tichet. Totul a fost însă în zadar, trupa din Istanbul fiind spulberată de o echipă stelistă dezlănțuită. După

meci, antrenorul principal al Stelei, Anghel Iordănescu, le oferea celor de la Sportul o declarație tipică acelei perioade, insistând pe meritul colectiv. Totuși, fostul selecționar și actualul senator nu s-a putut abține să nu elogieze prestațiile tinerilor Dan Petrescu și Ilie Dumitrescu. „Rezultatul și jocul m-au mulțumit pe deplin. Poate că după numărul ocaziilor scorului putea fi și mai mare. Galatasaray a încercat să strângă pe cât posibil rezultatul, dar noi am reușit să desfacem apărarea oaspeților prin aparițiile surprinzătoare ale lui Dan Petrescu, care a făcut o partidă de zile mari, și ale lui Ilie Dumitrescu, care a scos din joc doi-trei adversari. Toți jucătorii au în egală măsură meritul victoriei. Din acest moment, băieții noștri trebuie să fie conștienți că, pentru a juca marea finală de la Barcelona, mai au în față meciul de la 19 aprilie, de la Izmir, pe care trebuie să-l tratăm cu toată seriozitatea”. La rândul său, unul dintre eroii Stelei, omul care îl impresionase și pe antrenorul Galatei, Mustafa Denizli, fundașul dreapta Dan Petrescu, declara: „Sunt tare fericit pentru că am contribuit și eu la această victo-

rie. Am marcat primul meu gol în Cupa Campionilor Europeni și poate că la Izmir, unde ne așteaptă un meci foarte greu, voi repeta istoria. Sunt optimist în privința calificării în finală și, dacă va fi așa, meritul este al tuturor băieților și antrenorilor, care au reușit să pregătească în amănunt acest meci”. Returul de la Izmir, acolo unde Galatasaray fusese exilată de UEFA din cauza incidentelor produse de propriii suporteri pe Ali Sami Yen din Istanbul, nu a fost decât o simplă formalitate. Steua a re-mizat, 1-1, după ce actualul selecționar, Victor Pițurcă, a izbutit un gol care va rămâne în istorie. Portarul turcilor a degajat exact în spatele atacantului stelist, de unde mingea a ricoșat în plasă. A fost singurul eveniment al unei partide care a fost doar un amănunt pentru o echipă a Stelei care s-a calificat en-fanfane în finala de la Barcelona, în care a întâlnit pe AC Milan. Era a doua finală de Cupa Campionilor Europeni pentru echipa din Ghencea, care deținea deja trofeul cucerit în 1986, dar și Supercupa Europei, obținută în 1987, la Monte Carlo.

Mihai IGROȘANU

ROMÂNIA, ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Care mai este rolul lui Ceaușescu?

Nicăieri în lumea comunistă, de generarea marxismului nu este mai evidentă decât în România, unde orice încercare de realizare socialistă este subordonată dictaturii lui Nicolae Ceaușescu. „Marele Conducător”, „mult iubitul nostru ghid” și „geniul din Carpați” și-a numit nevasta, fiul și frații și alte rude în posturi înalte de stat, fapt ce l-a determinat pe criticii săi să ia în derădere „socialismul de familie”. Dezvoltarea normală a fost sacrificată în fața obsesiei pentru proiecte grandomane și plata rapidă a datoriei externe; aceste politici au pauperizat una dintre cele mai potente economii din estul Europei. Planul de a „sistemiza” zona rurală pare a fi un pretext pentru a distruge identitatea culturală a minorităților maghiare și germane din Transilvania. Violarea drepturilor omului pusă pe seama regimului a atras și mustrări din partea aliaților săi.

Toate aceste suferințe poate că nu ar fi de interes în afara Balcanilor dacă în ultimii 25 de ani România nu ar fi atins un anumit statut internațional. Ceaușescu a avut realizări notabile, exercitând anumite manevre diplomatice, specifice pentru un stat mic. Întâi s-a pronunțat cu privire la rolul economic avut de Uniunea Sovietică, iar apoi cu privire la cel politic. Prin poziția sa naționalistă, s-a apropiat de Europa de Vest, de China și de Statele Unite, atrăgându-le sprijinul. Membru al Pactului de la Varșovia, nu numai că în 1968 nu a sprijinit invadarea Cehoslovaciei de sovietici, dar a criticat-o în mod deschis.

Dar, la un moment dat, Ceaușescu s-a transformat într-un tiran și s-a izolat astfel, atât în țară, cât și în afara ei. În mai multe orașe, muncitorii s-au revoltat împotriva lui, dar au fost striviți. De curând, protestele publice au venit din partea unor foști înalți demnitari români. Statele Unite deja ridicaseră privilegiile comerciale pe care le oferiseră României în 1970. Acum s-a alăturat Europei de Vest în criticile cu privire la violările din ce în ce mai grave ale drepturilor omului.

Atât de personală și nesistematică este conducerea lui Ceaușescu, încât se pare că singurul mod prin care se pot elimina efectele sale negative este ca Ceaușescu să cedeze puterea.

The Washington Post
24 martie 1989

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

O altă scrisoare deschisă protestează față de politicile lui Ceaușescu

Într-o scrisoare de protest adresată lui Nicolae Ceaușescu, poetul disident Dan Deșliu l-a acuzat pe președinte că a pus pe picioare „un sistem mai rău decât monarhia ereditară, că se comportă ca și cum țara i-ar aparține, că ducе economia pe căi greșite și că violează Constituția României. Scriitorul se află sub urmărirea poliției secrete. Deși nu există vreo legătură aparentă între scrisoarea lui și scrisoarea celor șase veterani ai PCR, aceste incidente sunt semnul unei tot mai mari nemulțumiri în România. Totuși, este încă prea devreme să anticipăm care dintre aceste luări de poziție separate va coagula într-o zi o opoziție.

Deșliu a scris că se va folosi de postul radio din Vest pentru a transmite mesajul său președintelui, din moment ce „se știe că scrisorile adresate direct nu ajung la tine”. Potrivit scriitorii, el a învățat acest lucru din experiența personală: în 1988, a spus el, i-a scris lui Ceaușescu despre planul de restructurare rurală. Ce a obținut în urma acestei tentative este că „am avut probleme cu poșta și telefoanele”.

ceia care te calcă în picioare în fiecare zi”, crezând că sunt „mai mari decât orice altcineva”. Deșliu, care s-a născut în 1927, a fost un susținător timpuriu și entuziast al noului regim și al realismului socialist în artă. El este cunoscut pentru poemele sale foarte militante cum ar fi „Lazăr de la Rușca”, „Minerul din Maramureș” și „Cântec pentru Planul Tovărășilor”. El a fost de asemenea membru al Comitetului Central al UTC (1956-1960), a ocupat mai multe funcții de conducere la Uniunea Scriitorilor și a fost recompensat cu numeroase premii. Totuși, în 1971, Deșliu a protestat împotriva lansării de către Ceaușescu a așa-zisei „revoluții miniculturale”, iar mai târziu a devenit un susținător și un protector al scriitorilor disidenți din Uniunea Scriitorilor. În 1985, de exemplu, el l-a sfidat pe președintele uniunii și a citit o scrisoare de protest adresată uniunii de scriitorul disident Dorin Tudoran. Mai înainte chiar, la sfârșitul anului 1980, el și-a dat demisia din partid în semn de protest față de amestecul politic în cadrul Uniunii Scriitorilor.

„Absurdul multilateral dezvoltat” În scrisoarea sa, Deșliu i-a spus președintelui că poporul „a ajuns la capătul puterilor și al răbdării”. România, care potrivit regimului merge pe drumul către o „societate socialistă multilateral dezvoltată”, nu era de fapt decât „un absurd multilateral dezvoltat”. El l-a acuzat pe Ceaușescu de faptul

că e convins că nu este nici mai mult, nici mai puțin decât stăpânul României și de faptul că este convins că deține „puteri supraomenești”. Altfel, a spus el, nu se poate explica „faptul că, deși nu ai educație (în nici un domeniu), la tot pasul le spui fermierilor cum să semene, arhitecților orașelor cum să proiecteze și constructorilor cum să construiască... (la fel) metalurgistilor, pictorilor, comercianților, fotbalistilor și profesorilor”.

Deșliu spunea că în 1965, când Ceaușescu a ajuns la putere, el a mărturisit că „nu a fost și nu ar putea fi vreodată o ființă omni-scientă”. Totuși, „fenomenul a devenit o realitate în închisoarea ta (România). Rezultatul este un adevărat dezastru național. Ne luminăm casele cu becuri de puterea unei lumânări, în timp ce șantierul în care se construiește Palatul Republicii ard mari volume de electricitate. Televiziunea și presa sunt proprietatea familiei tale”.

„Tu și cu mine, îi scrie Deșliu președintelui, ne-am născut amândoi în timpul regimului Regelui Ferdinand.” Moștenitorul lui Ferdinand, regele Carol al II-lea, a spus Deșliu, a spus adesea văzut „în timp ce se plimba ca un pieton de-a lungul Căii Victoriei” (unul dintre principalele bulevarde ale Bucureștiului). Astăzi însă, „apropierea mașinii prezidențiale este precedată de sunet de sirena”.

Radio Europa Liberă (München) - Raport al secției de cercetare, condusă de dr. M. Șafir. Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (Traducere de ELIZA DUMITRESCU)

DIN PRESA EXILULUI

Știri din și despre România

România se află azi în centrul unei largi dezbatere internaționale. Pentru că, în sfârșit, glasuri din ce în ce mai multe și mai categorice au început să se audă chiar de la București.

mai sperie faptul că așa putea avea soarta prietenului meu Gheorghe Ursu, împușcat de Securitate; adevărul trebuie o dată și o dată spus”.

Poetul Dan Deșliu, urmărit de o inculpare pentru „trafic de cafea”, plătite în acest fel curajoasele sale intervenții care au ajuns în coloanele presei occidentale, citate și de postul de radio „Europa Liberă”, din care scriu: „Dacă în 1944 aș fi știut unde va ajunge România, poate m-aș fi aflat în altă tabără”. Familia Ceaușescu consideră țara un bun personal, aplicând azi formula „Dacă nu mă vrei, eu vă vreau” a lui Alexandru Lăpușeanu; „Nu

În privința dispariției lui Alexandru Bărlădeanu de la domiciliu în urma scrisorii de protest căreia îi este coautor, s-a aflat că este anchetat pentru trafic: ar fi dorit să vândă un aparat video!

Câteva date economice: o butelie de gaz menajer se vinde la negru cu 4.000 lei. Medicamente - ioc. Un pachet Kent (ciubucul național!) se vinde cu 100 lei; un kilogram de cafea cu 1.200; un videocasetofon (ceva mai simplu decât un video pe care-l cunoaștem) cu 70.000 de lei; un ou cu 6 lei etc. Dolarul oficial - 8,8 lei; la negru - 90-100 lei.

Adevărul (Israel), marie 1989
Articol primit prin bunăvoința doamnei Ditz Goshen, coordonatoarea a Centrului de Studii și Cercetare a Istoriei Evreilor din România de la Universitatea Ebraică din Ierusalim.

tv 24 martie 1989

19:00 Telegazeta
19:25 Tezele și orientările formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu - program de acțiune revoluționară. Autoconducere - autogestione - autofinanțare. Redactor Nicolae Dobrițoiu
19:45 România în lume. Documentar
20:05 Copiii cântă patria și partidul. Program literar-muzical-coregrafic

susținut de formații pionierești laureate ale Festivalului Național „Cântarea României”. Redactor Eugen Patriche
20:25 Invățământ, cercetare, producție. Viitorul inginer agronom - specialist pentru noua revoluție agrară. Redactor Livia Diaconu
20:45 Omul și sănătatea. Prevenirea și tratarea afecțiunilor metabolice și de nutriție. Redactor Melania Coman

21:05 Imagini din Bangladesh. Documentar
21:20 Univers, materie, viață. Emisiune de educație materialist-științifică. Istoria pământului. Episodul III. Formarea rocilor sedimentare. Prezentă geolog Albert Baltes de la Institutul de Geologie București. Redactor Ion Rus
21:50 Telegazeta
22:00 Închiderea programului

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Întreprinderea de Aviație Utilitară, cu sediul în București, Șos. București - Ploiești km 8,5, încadrează în condițiile Legii nr. 12/1971 și 22/1969: primitor-distribuitoare, analist programator cu studii superioare, electrician auto, tâmplar, mecanic auto și revizor auto. Solicitanții vor avea domiciliul stabil în București.

Cooperativa Artă Incălțăminte, cu sediul în Str. Radu Cristian nr. 5, Sectorul 2, încadrează de urgență un mecanic de întreținere mașini hidraulice pentru injectat mase plastice și un strungar. Ambii trebuie să fie pensionari, întrucât vor lucra pe bază de convenție.

Întreprinderea Canal Apă București încadrează următoarele categorii de personal: instalatori, macaragii pentru automacarale AM, 5 mecanici auto motoare Diesel, mecanic auto pompe injectie, tinichigiu auto, conducător auto categoriile B și C, vopsitor auto, sefi autocoloană, impiegăți autocoloană, revizor tehnic auto, mecanic utilaje terasiere, economist, inginer specialitate construcții hidrotehnice, responsabil pentru

ștranduri și debarcadere, muncitori necalificați. Solicitanții vor avea domiciliul în București, Sectorul Agricol Ilfov și județele limitrofe.

VĂNZĂRI
Vând convenabil sufragerie Venus din lemn lustruit, stare ireproșabilă.
Orgă X 50 Elka, covor persan, plamă Dacia, rezervor Canada, barcă fibă, toate noi, televizor Sport, foto Pentax.

Vând radio Selena sigilat, calculator Casio FX 81 afișaj cristale lichide. Tensiometru electronic, videocasete înregistrate, radiocasetofon stereo JVC, aparat radio Sokol, lampă voiaj, carpete, măsuțe.
Vând Trabant 601 S, fabricat 1981, piese Trabant, aparat electric lustruit parchet, aparat radio Orion, televizor Lux, palton mouton dore 46 damă.

CUMPĂRĂRI
Cumpăr presă faguri ceară. Vând mordant fotocerică.
Cumpăr Dacia 1300 uzată, avariată 85%, de preferință înmatriculată în Capitală.
Cumpăr stilouri vechi, pipe, tabachere, bancnote, medalii, decorații, albume pentru cărți postale, vederi și ilustrate, toate vechi pentru colecție.

vremea

În țară, vremea a fost în general instabilă, cu cerul mai mult noros. Au căzut ploii care au avut și caracter de aversă pe arii relativ extinse. Vântul a suflat slab până la moderat, cu intensificări trecătoare în estul țării, predominând din sectorul nord-estic. Temperaturile minime au fost cu-

prinse între -2 și +8 grade, mai coborate în nordul și centrul țării, iar cele maxime, în general, între 8 și 16 grade. Local, în nordul și centrul țării, s-a produs brumă. În București, vremea a fost în general instabilă, cu cerul mai mult noros. Vântul a suflat slab până la moderat.

Ușure!

ORIZONTAL: 1) Reprize în prelungiri. 2) Se angajează ca vânzătoare. 3) Cuplu de legătură - Loc de tragere pentru sportivi. 4) Reușit în lupta pentru promovare - Exemplu de urmat. 5) Erori neesențiale! - O femeie de treabă. 6) Ajuns fin... fără naș. 7) Impus abuziv în felul său - Comunicat final după o întâlnire prietenească. 8) În deschiș în adâncime pe teren - Bază aeriană. 9) Înregistrare pierderi în deplasare (pl.) 10) Fir de legătură - Aflați în stare proastă.

VERTICAL: 1) Infirmită în felul ei (pl.) 2) Suflete tari - Țările de Jos! 3) Ne... care nu se topește niciodată - Pomelnic pentru iertarea păcatelor (ad litteram!) 4) Încrucișată la ochi. 5) Sosit la plătou... în viteză! - Muncitori fruntași. 6) Fotbaliști pitici participanți la o competiție de masă - Fire de tort (sg.). 7) Final obișnuit în bătăie cu frișcă - Greșeli care de obicei sunt iertate de părinți. 8) Prinși în cele din urmă (sg.) - Mâna forte. 9) Degajat dintr-o fază aglomerată - Stațiune pe litoral. 10) Ofertă de serviciu.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Diționar: IRAT
Revista Rebus, nr. 12/1989

amintiri

500 ml
CAIET SARCINI 403/85
Bricfor cu aromă de portocale, o racoroitoare „la îndemână” în 1989